

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1685. Soc. 146.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72313)

seipsum, sui que corporis macerationem. Romam Procurator missus non multo post reditum obiit summo omnium dolore.

P. Gaspar Alvarus.

7. Ibidem 7. Maji bonus senex Gaspar Alvarus Bracharenfis. Provinciam egit in Brasilia, Rectorem tironum, dein Conimbricensis Collegii. Solidis munitum virtutibus illud est argumento, quod annos viginti administrasset bona Residentiæ Pedrofi tam accuratè suo profectui studens, ut vocatus fuerit Conimbricam ad instruendos tirones. Nec enim rerum temporalium tot continuatis annis procuratio studium hebetaverat virtutum.

P. Antonius Coutus.

8. Cetobricæ 1. Aprilis P. Antonius Coutus Ulyssiponenfis, Rexit Eboræ, & Conimbricæ tirones. Docebat exemplis, quos formabat in spiritu, Rector effectus Cetobricensis Collegii, dum invigilat procurandis Collegii sui bonis tempore non commodo, febrim contraxit malignam. Scalabi 7. Octobris P. Franciscus Luisius. Plurimum consuluit animæ puritati, Diebus singulis ad pedes Confessarii se sternebat. Acutos dolores corporis tulit patientissimè. Morbo postremo tantâ fruitur animi pace, ut inter urentem febrim identidem cantiones iteraret apud Lusitanos celebres de Puero JESU Lapensî.

Dominicus Alvarus.

9. Angræ 8. Decembris Dominicus Alvarus Coadjutor. Nihil se ipsi vilius & abjectius apud mortales reputavit. Singularis ejus erat charitas, præsertim erga ægros, & egenos. Sæculares ut virum sanctum suspexere. Corpus quamvis morbidum afflixit scuticâ, & jejniis: necessum fuit, ut Rector hanc piam inclementiam temperaret, ne vitam plus justo contereret. Conceptionem Virginis specialibus venerabatur obsequiis: forsan magna Mater volens clienti suo rependere tot officia, concessit abitum die prædictâ.

Annus 1685. Soc. 146.

I.

Lues in Angola.

IN Angola contagio tam atrociter sæviente, ut ex omni multitudine cum Lusitanorum, tum Nigrorum vix sex, aut septem inventa sint capita, quæ lues non tetigerit, raptis multis sacerdotibus, aliis tabe implicitis, labor omnis nostros oneravit. Ipsi discurrebant bini per totam urbem; neque animabus solùm, sed & corporibus prospexere, tritico, sacharo, oleo, & aceto procuratis, id enim hujusmodi morbis erat remedium præsens. Mittebatur Collegii curam cum dolio aquæ pleno modò ad has, modò ad illas urbis vias, & compita, dividebatur per domos aqua. Eò enim miseræ deventum erat, ut nec mancipia ob morbos aquæ portandæ forent idonea. Supra centum mancipia interiere; ex his plurimi erant opifices, quorum laboribus magna ex parte alebatur Collegium. Neque hoc immune fuit ab strage. De nostris duo, qui se totos intrepidi devoverant omnibus periculis, graviter eodem morbo sunt prostrati; sed tandem recuperatâ valetudine, se miscuerunt eisdem periculis, amore vitæ contempto.

Moritur Angolæ Episcopus.

2. Franciscus Tavora summus Præfectus, cujus palatium est è regione Collegii, observatis nostrorum indefessis laboribus, & erga pauperes liberalitate, ad Regem scribens omnia, effusus est in laudes nostræ Societatis, ad Cælum evahens ejus omnibus locis operam, & bono communi utilem charitatem. F. Emmanuel à Nativitate Franciscanus Angolæ Episcopus religiosissimus extremum ægrotans non alios voluit in ultima lucta adjutores, quam nostros: continuatis diebus novem ad ejus caput in orbem assedere piis alloquiis consolando.

Conventus Provincialis, Domicilia tironum Eboræ, & Conimbricæ extinguuntur.

3. In Comitibus Provincialibus Romam mittendus Procurator electus est P. Dominicus Leitamus Grandolensis. Solutâ Congregatione P. Josephus Seixius Provincialis executioni dedit P. N. Generalis secretum hætenus mandatum de transferendis cunctis tironibus Eborâ, & Conimbricâ Ulyssiponem. Præcepto imposito tum secreti, tum executionis duobus Magistris, ut scilicet sub specie peregrinationis ternos, quaternosve Ulyssiponem mitterent. Cum est cognitus peregrinationum finis, ægrè id tulit omnis Provincia, quòd paucorum

rum consilio in re tanti momenti sit facta mutatio, quam semper ipsamet experientia ostendit in hac Provincia parum idoneam optimæ tironum educationi.

4. Quatuor duntaxat peregrè iverunt ad Indos. P. Antonius Paciecus Professus ad Indiam. ortus Ponte limenfi. P. Emmanuel Crucius Tancis natus. Dominicus Nunnus scholasticus Covillanensis. Emmanuel Ozorius etiam scholasticus Carapitenfis; hic multum valuit apud Sinensem Imperatorem. Reliquit ex bonis hæreditariis Residentiæ Lapsi supra decem aureorum millia.

5. Mense Julio jactus est primus lapis ædificii Lapsi, & coepit esse Residentia stabilis jussu P. N. Generalis, cum hætenus solum ad tempus illuc ivissent duo sacerdotes ad concionandum, & confessiones audiendas. Eleemosynæ visitantium adem Virginis, quæ sunt Conimbricensis Collegii, recipiebantur per presbyterum externum virum probatæ conscientiæ. Solum ædificii, quod erat lapis penè nudus, pertinebatque ad vicinum oppidum Quintellam, à Rege donatum fuit Societati. Ædificium, cum hæc scribuntur, dimidiâ parte jam factum, totum est ex lapide quadrato, firmum, & pulchrum.

6. Ad vitæ exitum vocati sunt: in domo Professæ Ulyssiponensi 21. Januarii P. Pantaleon Carvalius Portuensis. Societatem inivit Conimbricæ ætatis anno vigesimo sexto, erat Collega in regio S. Pauli Collegio. Post tirocinium instanter rogavit missiones Indicas. Cum id negatum fuisset, diversas obivit per Lusitaniam missiones vivendo more Apostolico. Fuit indefessus ad conciones habendas, quotiescunque vellet majores. Ajebat se perfimilem soleæ calcei, venisse ad Societatem, ut sub pedibus omnium esset semper. Modestia innata, & cæterarum virtutum exercitia faciebant spectabilem. Post alios magistratus rexit totam Provinciam.

7. Scalabi 10. Octobris Rector Collegii P. Doctor Benedictus Rodericus. Patriam habuit Olivenfam. Tradidit scientias tum Ulyssipone, tum Eboræ: ubi & egit Cancellarium: per id tempus, cum deficeret, qui ludum puerorum, ubi discunt legere, moderaretur, ipse se substituit, & Magistri explevit vices, mirante totâ Academiâ Cancellarii sui humilitatis studium. Vir fuit, qui vel externo habitu latentes animi virtutes indicabat. Multa pietas, & lacrymarum dulcedo, zelus ardens excitandi peccatores ad criminum dolorem Benedictum incendebant. Tam addictus fuit B. Virginis obsequiis, ut fama fuerit ipsam Virginem illi se dedisse spectandam. Tandem erumpente herpete, chirurgi scindendum pedem, si vellet vivere, pronuntiârunt. Ad hæc ille, nolle se vitam inutilem, & oneri socii futuram.

8. Conimbricæ 18. Aprilis P. Franciscus Amaralius Guimaranensis. Ple-nissimæ ad sacrum suggestum dotes cum reddidère sui temporis excellentem Concionatorem. Ad id munus in facello regio exercendum electus est ab Rege Alphonso VI. sed eo dignitate spoliato, Scalabim ad exilium missus Amaralius multa tulit constanti patientiâ. Nunquam abstinuit à laboribus sui muneris; inde migrans Conimbricam solita opera profecutus est.

9. Angræ 5. Junii P. Nicolaus Teixeira, natus in S. Georgii insula. Studio salvandi animas ivit ad Maranhiam: facto naufragio, ut suo loco memoratum, unus ex paucis fuit, qui sospites evasère. Postea nostris inde ejectis, veniens in Lusitaniam, tradidit Philosophiam, & morales scientias Conimbricæ. Dein factus Rector Angrensis. Multæ fuit autoritatis apud eas gentes. Strenuam operam impendit semper Instituti nostri ministeriis.

Annus 1686. Soc. 147.

ROmæ duodecimâ Decembris ad æterna sese recepit tabernacula universæ Societatis Moderator Venerabilis vir P. Carolus de Noyelle, nostri juris peritissimus, virtutumque omnium ornamentis instructissimus. Quod etiam DEus manifestum fecit non dubiis argumentis. Eram in Collegio Michæ.
Antonius Franco.

B b 2